

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7CoPr/2/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8718205659
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8718205659.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Filakovského a JUDr. Anny Kovaľovej v právnej veci žalobkyne: R.. X. X., I.. XX.XX.XXXX, Z. O. G. Č.. XX, právne zastúpenej: ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA VAL'O & PARTNERS s.r.o., so sídlom v Prešove, na ul. Konštantínovej č. 3, IČO: 36 868 434, proti žalovanému: Obec Geraltov, so sídlom v Geraltove č. 35, IČO: 00 327 042, právne zastúpenému: PALŠA A PARTNERI ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA spol. s r. o., so sídlom v Prešove, na ul. Masarykovej č. 13, IČO: 36 492 086, o zaplatenie sumy 3.400,36 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Poprad zo dňa 07.11.2019 č.k. 9Cpr 26/2018-110 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobkyni sumu 2.122,02 eur s príslušenstvom.

Mení rozsudok vo výroku o trovách konania tak, že žalobkyni sa priznáva náhrada trov 1. inštančného konania proti žalovanému v rozsahu 24,80 %.

Žalobkyni sa priznáva náhrada trov odvolacieho konania proti žalovanému v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom konanie o sumu 1.278,34 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 13.06.2018 do zaplatenia čiastočne zastavil. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 2.122,02 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 13.06.2018 do zaplatenia. Žalobkyni priznal voči žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázanú skutočnosť, podľa ktorej osvedčením zo dňa 05.12.2014 (č.l. 69 spisu) miestna volebná komisia v Geraltove osvedčila, že žalobkyňa bola dňa XX.XX.XXXX zvolená za starostu obce Geraltov.

3. Písomným podaním zo dňa XX.XX.XXXX (čl. 70 spisu) doručeným žalovanému v ten istý deň sa žalobkyňa vzdala mandátu M. T. Q. v súlade so zákonom č. 369/1990 Zb. a to v zmysle ust. § 13a ods. 1 písm. c) tohto právneho predpisu k 31.01.2017.

4. Podľa uznesenia Obecného zastupiteľstva Obce Geraltov č. XX zo dňa XX.XX.XXXX (čl. 68 spisu) obecné zastupiteľstvo schválilo paušálne náklady na cestovné vo výške 50,- eur mesačne. Toto uznesenie nebolo zmenené ani zrušené.

5. Podľa uznesenia z ustanovujúceho zasadnutia Obecného zastupiteľstva Obce Geraltov zo dňa XX.XX.XXXX (čl. 94 spisu) Obecné zastupiteľstvo v Geraltove určilo v súlade so zákonom č. 253/1994

Z.z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest v znení neskorších predpisov v rozsahu určenom doterajším obecným zastupiteľstvom najneskôr 90 dní pred voľbami mesačný plat žalobkyne vo výške 1.227,- eur. Žalobkyňa písomným podaním zo dňa XX.XX.XXXX (čl. 8 spisu) vyzvala žalovaného na splnenie záväzku z titulu nevyplatenia mzdy, odstupného a nevyčerpanej dovolenky.

6. Žalovaný v písomnom podaní označenom ako „Výzva na splnenie záväzku - odpoveď“ zo dňa XX.XX.XXXX uviedol, že o preplatení náhrady platu za nevyčerpanú dovolenku Obecné zastupiteľstvo v Geraltove nerozhodlo. Preto považoval uplatnený nárok za nezákonný. Zároveň uviedol vlastný výpočet nároku žalobkyne na sumu 2.122,02 eur. Zároveň uznal nárok žalobkyne vo výške 2.122,02 eur. Voči žalobkyňi si uplatnil pohľadávku z titulu náhrady škody v celkovej čiastke 2.875 eur.

7. V priebehu konania žalobkyňa vzala žalobu čiastočne späť, a to o sumu 1.278,34 eur s 5 % -ným úrokom z omeškania od 13.06.2018 do zaplatenia. Súd prvej inštancie preto v súlade s ust. § 145 ods. 2 C.s.p. konanie v tejto časti zastavil. Predmetom konania tak zostalo zaplatenie sumy 2.122,02 eur s 5 % -ným úrokom z omeškania ročne od 13.06.2018 do zaplatenia.

8. Po zániku mandátu starostu z dôvodu skončenia funkčného obdobia patrí starostovi odstupné z rozpočtu obce vo výške trojnásobku jeho priemerného mesačného platu, ak vykonával funkciu dlhšie ako 6 mesiacov. To neplatí, ak ide o dôvody uvedené v osobitnom predpise. Odkaz číslo 9 je odkazom na ust. § 13a ods. 1 písm. a), d) a f) zákona č. 369/1990 Zb. v znení neskorších predpisov, t.j. z dôvodu odmietnutia sľubu alebo zloženia sľubu s výhradou, právoplatného odsúdenia za úmyselný trestný čin alebo právoplatného odsúdenia za trestný čin, ak výkon trestu odňatia slobody nebol podmienene odložený, vyhlásenia výsledku miestneho referenda o odvolaní starostu, ktorým sa rozhodlo o odvolaní starostu. Vo všetkých ostatných prípadoch zániku mandátu starostu obce než sú dôvody taxatívne vypočítané v ust. § 13a ods. 1 písm. a), d) a písm. f) zákona č. 369/1990 Zb., má starosta obce nárok na poskytnutie odstupného. Má teda nárok na odstupné aj pre prípad zániku mandátu z dôvodu uvedeného v § 13a ods. 1 písm. c) tohto právneho predpisu.

9. Pretože Zákonník práce iné než v ňom uvedené spôsoby zániku práv a povinností nepozná, pohľadávky z pracovnoprávnych vzťahov predstavujú také pohľadávky, ktoré nemožno započítať a ani proti nim nie je možné namietať započítanie jednostranným úkonom (uznesenie NS SR zo dňa 29.09.2009 vydané vo veci 2Cdo/103/2008).

10. Žalovaným uplatnená kompenzačná námietka je vzhľadom na uvedené neopodstatnená. Žalovaný sa mohol domáhať svojich nárokov voči žalobkyňi samostatnou žalobou. Prvoinštančný súd preto zamietol návrh žalovaného na doplnenie dokazovania výsluchom svedkov.

11. Podľa ust. § 558 veta prvá Občianskeho zákonníka, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval.

12. Uvedené ustanovenie možno charakterizovať ako jednostranný písomný a adresný právny úkon dlžníka, zakladajúci vyvrátiteľnú domnienku o existencii dlhu v čase tohto prejavu. Pre platnosť úkonu nie je pritom rozhodujúce, či dlh v čase prejavu skutočne existoval. Z hľadiska obsahových náležitostí pre platnosť prejavu je rozhodujúce, či tento prejav obsahuje: označenie oprávnenej osoby, označenie povinnej osoby, určenie dôvodu dlhu, uvedenie výšky dlhu, skutočností, z ktorých vyplýva vedomosť dlžníka o svojej povinnosti. Nie je rozhodujúce, či uznanie dlhu vyhotovené ako samostatný prejav je súčasťou dvoj alebo viacstranného právneho úkonu. Rozhodujúce je iba to, že uvedený prejav spĺňa náležitosti predpokladané ustanoveniami § 34 a nasl. Občianskeho zákonníka a ust. § 558 Občianskeho zákonníka. Taktiež nie je významné, či v prejave je správne kvalifikovaný právny dôvod. Stačí, ak je z prejavu dôvod skutkovo zřejmý. Uvedenie dôvodu dlhu znamená označenie, akého dlhu sa uznanie týka alebo v čom dlh spočíva. Výška označeného dlhu musí byť vyjadrená tak, aby bola objektívne určiteľná. Zo znenia ustanovenia § 558 Občianskeho zákonníka dokonca nevyplýva ani to, že prejav musí obsahovať určenie lehoty dokedy sa uznávaný dlh zaplatí. K otázke prehlásenia dlžníka o splnení dlhu judikatúra zaujala stanovisko, že zákon nevyžaduje, aby sa dlžník v prejave výslovne zaviazal k plneniu, ale stačí, že z obsahu písomného prejavu je zřejmé, že si je svojej povinnosti k plneniu vedomý, resp. že je na plnenie dlhu pripravený.

13. Podľa ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Vykonávacím predpisom je ust. § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

14. Na základe uvedeného súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni sumu 2.122,02 eur s 5 % -ným úrokom z omeškania ročne od 13.06.2018 do zaplatenia.

15. Výrok o trovách odôvodnil ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 C.s.p.

16. Proti tomuto rozsudku, s výnimkou výroku o čiastočnom zastavení konania, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol rozsudok v napadnutej časti zmeniť tak, aby žaloba žalobkyne bola v celom rozsahu zamietnutá. Ako dôvod uviedol, že rozsudok je nezákonný a vecne nesprávny. V konaní bola namietaná samotná kauzálna príslušnosť Okresného súdu Poprad, pretože predmetom prejednávanej veci nie je konanie v individuálnych pracovných sporoch a v sporoch z kolektívnych pracovných vzťahov, štrajku a výluky, ako to predpokladá ust. § 13 a nasl. C.s.p. v spojení s ust. § 23 C.s.p. Použitie ust. § 23 C.s.p. a absencia použitia ust. § 40 a § 43 C.s.p. spôsobujú vadu konania a nezákonnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, keďže príslušným na prejednanie a rozhodnutie veci nie je Okresný súd Poprad a vec neprejednal a nerozhodol zákonný sudca. Kauzálnu príslušnosť počas celého konania súd skúma aj bez námietky, a preto postupom súdu došlo k zásahu do práv garantovaných žalovanému spočívajúcim v odňatí veci zákonnému sudcovi.

17. O veci samej nielenže nerozhodol zákonný sudca, ale okrem toho súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, čo predstavuje nielen už namietaná absencia zákonom stanoveného postupu, ale aj nedostatočné odôvodnenie dotknutej časti rozsudku, čo spôsobuje nepreskúmateľnosť rozsudku pre nedostatok dôvodov.

18. Žalovaný v konaní namietal samotný základ žalobkyňou uplatneného nároku a z dôvodu istoty tiež jeho výšku. Funkcia starostu je podľa ust. § 13 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. verejná funkcia. Súd prvej inštancie sa nezaoberal neplatnosťou právneho úkonu týkajúceho sa verejnoprávneho vzťahu.

19. V rámci procesnej obrany žalovaný označil skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a svoje tvrdenia podoprel dôkazmi. Zároveň poukázal na novelizáciu zákona o obecnom zriadení z roku 2010, kde bolo zákonodarcom zavedené pravidlo, že obecné zastupiteľstvo je povinné určiť najneskôr do 90 dní pred voľbami na celé funkčné obdobie rozsah výkonu funkcie starostu, pričom zmeniť ho počas funkčného obdobia môže obecné zastupiteľstvo iba na návrh starostu obce. Z uznesenia obecného zastupiteľstva č. 35 zo dňa 01.08.2013 a z uznesenia obecného zastupiteľstva č. 4 zo dňa 05.12.2014 a súvisiacej zápisnice z prvého ustanovujúceho zasadnutia obecného zastupiteľstva konajúceho sa dňa 05.12.2014 vyplýva, že nebol dodržaný zákon a to jednak vo vzťahu k zmene úväzku starostu a jednak vo vzťahu k absencii zákonom vyžadovaného postupu.

20. Zo zákona o obecnom zriadení vyplýva, že starostovi patrí odmena za vykonanú prácu a tiež aj mu vzniká nárok na odstupné. Žalobkyňa a následne aj súd prvej inštancie však vychádzajú z nesprávneho základu pri akceptovaní uplatňovaného nároku žalobou. Toto sa týka nielen základu uplatneného nároku žalobkyňou, ale aj započítanej námietky a teda aj nároku na paušálne náklady na cestovné vo výške 50 eur mesačne v dotknutom volebnom období. Ide pritom o právo zo vzťahu verejného, nie súkromného. Žalobkyňou prijaté plnenie v tzv. mesačnom paušále po 50 eur za tvrdené a nepreukázané cestovné v období rokov 2014 až 2017 spolu v sume 1.700 eur bolo nezákonné, nakoľko vo volebnom období rokov 2014 až 2018 na rozdiel od volebného obdobia rokov 2010 až 2014 nedošlo zo strany obecného zastupiteľstva k odsúhlaseniu tzv. paušálnych náhrad vo výške 50 eur mesačne, čo bolo v konaní preukázané. Uznesenie obecného zastupiteľstva č. 35 zo dňa 01.08.2013 sa týkalo výkonu iného a predchádzajúceho mandátu starostu a v danom prípade ide o nezákonný postup a navyše nejde o nejaký prenosný nárok do ďalšieho volebného obdobia, keďže rozhodnutie novozvoleného obecného zastupiteľstva plne súvisí s platom novozvoleného či opakovane zvoleného starostu, ktorý sa určuje zákonom predpokladaným spôsobom. Podobne sa tak rozhoduje o súvisiacich náhradách a to výlučne uznesením obecného zastupiteľstva v tom-ktorom funkčnom období. Zákonodarca v žiadnej právnej

norme neuviedol, aby starostovi kontinuálne po novuzvolení patrili bez ďalšieho funkčnej pôžičky ako v predchádzajúcom volebnom období a že obecnému zastupiteľstvu ako orgánu obce v takom prípade nepatria práva a oprávnenia uvedené v zákone. Podobne tomu je aj v prípade ďalších náhrad vrátane cestovných. Starosta nie je zamestnancom obce a obecné zastupiteľstvo vo volebnom období od roku 2014 takéto právo paušálnej náhrady cestovného nepriznalo. Takýto nárok žalobkyni ani nevznikol, keďže uskutočnenie služobných, či pracovných ciest z jej evidencie a žaloby ani nevplynulo.

21. Podľa platného znenia zákona č. 253/1994 Z.z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest v čase, kedy vykonávala žalobkyňa funkciu starostu obce, a teda v čase, od ktorého si žalobkyňa uplatnila svoj nárok, patrilo starostovi odstupné po zániku mandátu starostu z dôvodu skončenia funkčného obdobia (ust. § 5 ods. 1 tohto právneho predpisu). Funkčné obdobie starostu skončí jeho uplynutím, teda po štvorročnom období od zloženia sľubu, zložením sľubu novozvoleného starostu. Funkčné obdobie žalobkyne neskončilo uplynutím obdobia po štvorročnom funkčnom období, na ktoré bola žalobkyňa v komunálnych voľbách voličmi zvolená a funkčné obdobie žalobkyne neskončilo zložením sľubu novozvoleného starostu. Mandát žalobkyne zanikol dňom uvedeným v oznámení o vzdaní sa mandátu ku dňu 31.01.2017. Odstupné podľa platného zákona a v posudzovanej veci by patrilo starostom v prípade zániku mandátu starostu z dôvodu uplynutia funkčného obdobia, t.j. skončením Ústavou SR stanoveného štvorročného funkčného obdobia a nie z dôvodu zániku mandátu starostu jednostranným vzdaním sa mandátu starostom pred ukončením funkčného 4-ročného obdobia. V danom prípade nebolo práve len a iba z dôvodu na strane žalobkyne naplnené 4-ročné funkčné obdobie, o ktoré sa vo voľbách na funkciu starostu uchádzala a na ktoré ju voliči v komunálnych voľbách konaných v novembri roku 2014 zvolili. Mandát žalobkyne zanikol spôsobom predpokladaným v zákone podľa ust. § 13a ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, vzdaním sa mandátu a nie spôsobom podľa ust. § 13a ods. 1 písm. b) tohto právneho predpisu, uplynutím funkčného obdobia. Nárok na odstupné žalobkyne v danom prípade priamo zo zákona nepatrí.

22. Vo vzťahu ku kompenzačnému úkonu žalovaného žalovaný si tento nárok na započítanie voči žalobkyni uplatnil len a iba do sumy 2.122,02 eur s príslušenstvom.

23. Nesprávne a nezákonné je i rozhodnutie týkajúce sa rozhodnutia o trovách konania. Žalobkyňa si uplatnila v sporovom konaní žalobou peňažný nárok vo výške 3.400,36 eur. Žalobkyni bolo priznaných iba 2.122,02 eur, a teda jej úspech v spore nepredstavoval 100 %, ale nanajvýš niečo okolo, či pod 25 %.

24. Žalobkyňa navrhla rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť.

25. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379, § 380 a § 381 C.s.p. preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalovaného smerujúce proti rozhodnutiu vo veci samej nie je opodstatnené.

26. Vo veci samej sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

27. Pokiaľ ide o námietku kauzálnej nepríslušnosti Okresného súdu Poprad na prejednanie veci, uvedené vplyv na správnosť rozhodnutia vo veci samej nemá. Žaloba bola pôvodne podaná na Okresnom súde Prešov dňa 12.06.2018. Podaním zo dňa 05.10.2018 (č.l. 14 spisu) Okresný súd Prešov postúpil vec Okresnému súdu Poprad ako súdu kauzálne príslušnému podľa ust. § 23 písm. g) C.s.p. Aj za predpokladu kauzálnej nepríslušnosti Okresného súdu Poprad na prejednanie veci žalovanému zostalo právo namietať miestnu príslušnosť Okresného súdu Poprad na prejednanie veci v súlade s ust. § 41 C.s.p. Uznesením zo dňa 19.02.2019 č.k. 9Cpr 26/2018 - 23 Okresný súd Poprad vyzval žalovaného na vyjadrenie sa k žalobe. Zároveň bol žalovaný poučený o svojich procesných právach a povinnostiach, a to aj vo vzťahu k možnosti skúmať miestnu príslušnosť.

28. Podľa ust. § 41 C.s.p., súd skúma miestnu príslušnosť iba na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí; výlučnú miestnu príslušnosť skúma aj bez námietky na začiatku konania.

29. Žalobkyňou uplatnený nárok nemá charakter nároku, na ktorý by bolo potrebné aplikovať ust. § 20 C.s.p. o výlučnej miestnej príslušnosti. Iba pri takejto výlučnej miestnej príslušnosti musí súd túto skúmať aj bez námietky na začiatku konania. Inak miestnu príslušnosť môže skúmať iba na námietku žalovaného, a to len vtedy, ak bola uplatnená najneskôr pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí.

30. Prvým procesným úkonom, ktorý žalovanému patrí, je procesný úkon, ktorý mohol žalovaný v sporovom konaní vo vzťahu k súdu urobiť. Spravidla pôjde o vyjadrenie k žalobe (§ 167 ods. 2 C.s.p.) alebo odpor proti platobnému rozkazu (§ 267 ods. 1 C.s.p.). Ak tento prvý procesný úkon žalovaný nevyužije, neposúva sa právo namietat' miestnu nepríslušnosť na ďalší procesný úkon, napr. odvolanie proti rozsudku a podobne, ktorý žalovaný v konaní reálne urobil. Uplynutím lehoty na vyjadrenie k žalobe ako prvému procesnému úkonu, ktorý mu patril, je nedostatok miestnej príslušnosti zhojený a právo žalovaného namietat' miestnu príslušnosť konajúceho súdu zaniká.

31. Právne postavenie a platové pomery starostov obcí a primátorov miest upravuje zákon č. 253/1994 Z.z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest.

32. V zmysle ust. § 2 ods. 1 zákona č. 253/1994 Z.z. v znení účinnom do 30.11.2018 funkcia starostu je verejná funkcia, ktorá sa nevykonáva v pracovnom pomere. Výkon tejto funkcie je nezlučiteľný s funkciami podľa osobitného predpisu a s výkonom práce zamestnanca obce.

33. Zákon č. 253/1994 Z.z. má charakter zákona špeciálneho voči všeobecnej úprave obsiahnutej v Zákonníku práce. Na právne vzťahy vyplývajúce z výkonu verejnej funkcie, ktorou funkcia starostu nepochybne je, sa vzťahuje Zákonník práce len vtedy, ak to výslovne ustanovuje alebo ak to ustanovuje osobitný predpis. Uvedené priamo vyplýva z ust. § 2 ods. 2 Zákonníka práce.

34. Zákon č. 253/1994 Z.z. však vôbec neupravuje spôsoby zániku práv a povinností vyplývajúcich z výkonu funkcie starostu obce.

35. Pokiaľ ide o mandát starostu, jeho zánik je právne upravený v ust. § 13a ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. v znení neskorších predpisov o obecnom zriadení.

36. Čo sa týka peňažných nárokov starostu, medzi ktoré sa nepochybne zaraďuje plat starostu a odstupné, pre posúdenie možnosti ich zániku treba analogicky vychádzať z právnej úpravy najbližšej, ktorou je úprava obsiahnutá v Zákonníku práce.

37. Podľa článku 4 základných princípov Civilného sporového poriadku, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. Ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

38. Vyššie uvedený článok upravuje analógiu legis a analógiu iuris, ktorá má ako výkladové pravidlo svoje nesporné miesto v predpisoch hmotného i procesného práva. Reflektuje sa zákaz odopretia spravodlivosti, teda že sudca nemôže spor neprejednať a nerozhodnúť, ak chýba výslovná právna úprava prejednávanej právnej veci. Klasické interpretačné pravidlo analogia umožňuje sudcovi použiť ustanovenie svojim obsahom a účelom natoľko podobné, že je podľa neho žiaduce posúdiť aj právne veci, ktoré do hypotézy právnej normy výslovne poňaté neboli.

39. Započítanie ako právny inštitút je upravený v ust. § 580 Občianskeho zákonníka. Možnosť použitia Občianskeho zákonníka na právne vzťahy upravené Zákonníkom práce je daná iba vtedy, ak Zákonník práce v prvej časti neustanovuje inak (§ 1 ods. 4 Zákonníka práce). Zákonník práce vo svojej prvej časti taxatívne uvádza výpočet spôsobov zániku práv a povinností. Znamená to, že iným v Zákonníku práce neuvedeným spôsobom práva a povinnosti z pracovnoprávných vzťahov nezaniakajú a to ani vtedy, keby zamestnanec a zamestnávateľ prejavili v tomto smere súhlasnú vôľu. Zákonník práce započítanie ako spôsob zániku práv a povinností nepozná, a preto k zániku pohľadávky započítaním dôjsť nemôže.

Uvedený záver pri analogickom použití Zákonníka práce na prejednávajúcu vec je dôvodom vedúcim k tomu, že na námietku započítania vznesenú v priebehu konania nie je možné prihliadať.

40. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že započítacia námietka žalovaného sa týkala škody údajne spôsobenej žalobkyňou. Kým v prípade nároku uplatneného žalobou je výška platu a odstupného relatívne ľahko zistiteľná, nakoľko priamo vyplýva z ust. § 4 a 5 zákona č. 253/1994 Z.z. v znení účinnom do 30.11.2018, posúdenie dôvodnosti započítacej námietky by si vyžadovalo vykonať rozsiahle dokazovanie. Plat starostu, ako aj jeho odstupné bez akýchkoľvek pochybností, rovnako ako mzda, či odstupné upravené v Zákonníku práce, má slúžiť k uspokojovaniu základných životných potrieb osoby, ktorej sú tieto peňažné plnenia určené, prípadne na uspokojovanie potrieb členov jej domácnosti. Takéto nároky musia byť čo najrýchlejšie uspokojené, a preto zákonodarca v Zákonníku práce taxatívnym spôsobom určil len niektoré spôsoby zániku peňažnej pohľadávky, medzi ktoré započítanie nezahrnul.

41. Právne bezvýznamné je spochybňovanie i žalobkyňou uplatňovaného nároku na odstupné.

42. Podľa ust. § 5 ods. 1 zákona č. 253/1994 Z.z. v znení účinnom do 30.11.2018, po zániku mandátu starostu z dôvodu skončenia funkčného obdobia patrí starostovi odstupné z rozpočtu obce vo výške 3-násobku jeho priemerného mesačného platu, ak vykonával funkciu dlhšie ako 6 mesiacov. To neplatí, ak ide o dôvody uvedené v osobitnom predpise. Odstupné starostovi nepatrí, ak vykonával funkciu menej ako 6 mesiacov.

43. Uvedené ustanovenie nemožno vykladať zužujúco, ako na to poukazuje žalovaný, že odstupné starostovi patrí iba pri zániku mandátu starostu z dôvodu skončenia funkčného obdobia. Z logického výkladu ust. § 5 ods. 1 zákona č. 253/1994 Z.z. v znení účinnom do 30.11.2018 vyplýva, že odstupné vo výške 3-násobku priemerného mesačného platu patrí starostovi, ktorý vykonával funkciu dlhšie ako 6 mesiacov.

44. Termín „skončenie funkčného obdobia“ nemožno vykladať tak, aby nárok na odstupné patrilo iba starostovi, ktorého funkčné obdobie uplynulo po riadnom naplnení doby výkonu funkcie starostu v príslušnom funkčnom období, na ktoré mu bol daný voličmi vo voľbách mandát. Nemožnosť vyplatenia odstupného je viazaná iba na dôvody uvedené v osobitnom predpise, pričom v poznámke č. 9 k ustanoveniu § 5 ods. 1 zákona č. 253/1994 Z.z. v znení účinnom do 30.11.2018 je uvedený odkaz na ust. § 13a ods. 1 písm. a), d) a f) zákona č. 369/1990 Zb. v znení neskorších predpisov. Vychádzajúc z tohto ustanovenia nemožnosť poskytnutia odstupného je viazaná iba na odmietnutie sľubu alebo zloženie sľubu s výhradou, právoplatné odsúdenie za úmyselný trestný čin alebo právoplatné odsúdenie za trestný čin, ak výkon trestu odňatia slobody nebol podmienené odložený a vyhlásenie výsledku miestneho referenda o odvolaní starostu, ktorým sa rozhodlo o odvolaní starostu. So vzdaním sa mandátu starostu podľa ust. § 13a ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. v znení neskorších predpisov sa sankcia spojená so stratou nároku na odstupné nespája.

45. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 C.s.p. rozsudok vo výroku o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobkyňi sumu 2.122,02 eur s prísl. ako vecne správny potvrdil.

46. Zároveň zmenil rozsudok (§ 388 C.s.p.) vo výroku o trovách konania a žalobkyňi priznal náhradu trov prvoinštančného konania proti žalovanému v rozsahu 24,80 %. Podanou žalobou sa žalobkyňa domáhala uloženia povinnosti žalovanému vo výške 3.400,36 eur. Jej žalobe bolo vyhovené len v rozsahu istiny 2.122,02 eur. Vychádzajúc z prisúdenej istiny, úspech žalobkyne v konaní dosiahol 62,40 % a jej neúspech 37,60 %. Po odrátaní neúspechu žalobkyne od jej úspechu, žalobkyňi vznikol v súlade s ust. § 255 ods. 1 C.s.p. nárok na náhradu trov konania v rozsahu 24,80 % (62,40 % - 37,60 %).

47. Zároveň v odvolacom konaní vo veci samej úspešnej žalobkyňi vznikol tejto strane sporu podľa ust. § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 C.s.p. a ust. § 262 ods. 1, ods. 2 C.s.p. nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady týchto trov rozhodne súd prvej inštancie.

48. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).